

تنگه هرمز از منظر کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق دریاها

مهدی لطفی

دانشجوی دکتری علوم سیاسی

چکیده

ارزش خلیج فارس به مجرای تنفسی او یعنی تنگه هرمز می باشد. تنگه هرمز به عنوان یک گذر گاهی آبی است که دارای ارزش منطقه ای و بین المللی می باشد و طبق قواعد حقوق دریاها جزو تنگه های بین المللی محسوب می شود که تابع قوانین کنترلی و ترددی مقتضی خود است اهمیت مباحث حقوقی این گذر گاه بین المللی زمانی خواهد بود که کشور های ساحلی به علت قرار گیری تنگه هرمز در دریایی سرزمینی خود در شرایط خاص طرح انسداد او را مطرح می کنند و برای عبور و مرور ناوگان های نظامی دریایی کشورهای ثالث از تنگه هرمز به علت واقع شدن در دریای سرزمینی کنترل و نظارت را به عنوان حقوق مشروع برای حفظ منافع و امنیت خود تصریح می کنند و در حالت تخاصم و جنگ به عنوان دفاع مشروع مطرح می نمایند و از طرفی شرایط مندرج در کنوانسیون حقوقی ۱۹۸۲ این تنگه را جزء تنگه های بین المللی جهان معرفی نموده است و حق عبور ترانزیت را برای آن تعریف می نماید و جمهوری اسلامی ایران با اعلام نظر و محفوظ بودن حق عبور بی ضرر از دریایی سرزمینی طبق عرف گذشته خود مواضع رسمی خود را در هنگام امضاء کنوانسیون مزبور اعلام نموده است و از طرفی شرایط انسداد تنگه هرمز خارج از دریای سرزمینی در سرزمین عمان در شرایط عادی، از نظر بین المللی و حقوقی غیر مجاز شناخته شده است و در صورت بروز این رفتار از هر کشوری پرونده حقوقی آن با درخواست کشورهای منطقه و فشار امریکا و کشورهای غربی به مراجع حقوقی بین المللی ارجاع خواهد گردید.

واژه های کلیدی: کنوانسیون های حقوق دریاها، کنوانسیون سوم حقوق دریاها، مناطق دریایی، حق عبور بی ضرر، حق عبور ترانزیت، رژیم حقوقی تنگه هرمز

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۶، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۹، صفحات ۵۳-۶۵